

Terapirekommendationer - Migränbehandling enligt trappstegsmodell för vuxna patienter^e

	Åtgärd	Beskrivning	Kommentar
Icke-farmakologisk behandling			
Steg 1	Undvika migränframkallande faktorer	Sömnbrist, sover för länge, oregelbundna måltider, psykisk stress, alkohol, vissa födoämnen, p-piller av sekvenstyp	Migrändagbok är ett mycket värdefullt instrument i detta steg
Steg 2	Vila, sömn, mörker, tystnad	Detta steg är ofta tillräckligt, särskilt hos barn	Placeboeffekten av huskurer bör ta tillvara
Anfallskuperande farmakologisk behandling			
Steg 3	Receptfria analgetika/NSAID	Paracetamol 750–1 000 mg, ASA 750–1 000 mg, diklofenak ^b 25 mg, ibuprofen 400 mg	Läkemedlet tas så tidigt som möjligt under anfallet. Kombinationspreparat med koffein kan vara fördelaktigt eftersom koffein kan underlätta absorptionen av analgetika.
Steg 4	NSAID (recept)	Naproxen 500–750 mg, diklofenak ^b 50–100 mg, ibuprofen 400–800 mg	Använd så snabbverkande beredning som möjligt, vid illamående i suppositorieform
Steg 5	Metoklopramid	Adderas vid illamående i doserna 10 mg peroralt eller rektalt	Påskyndar absorptionen av värtabletterna. Kan ges under graviditet och vid amning. Kan ge akut dystor sållsynta fall.
Steg 6	Triptaner, ergotamin, dihydroergotamin	Finns för peroralt, nasalt och rektalt bruk samt för subkutan injektion. Generika är mest kostnadseffektiva. Ergotaminpreparat kan vara bra vid långa men glesa anfall.	Receptfria alternativ är Zomig Nasa 2,5 mg/ml och 5 mg/ml samt tablett med 50 mg sumatriptan. Små skillnader mellan olika triptaner i effekt.
Steg 7	Triptan + NSAID; Triptan + metoklopramid	Naproxen eller metoklopramid enligt ovan, kan adderas till triptan	När en triptan inte hjälper eller migränen återkommer samma dygn
Profylaktisk farmakologisk behandling			
Steg 8	Profylax	1. Betablockerare. Rekommenderad dos av propranolol är 80–160 (depåberedning). Dos av metoprolol är 50–200 mg/dag med minst en månad	Propranolol, metoprolol

		per dossteg.	
		2. Pizotifen (licenspreparat Sandomigrin NOVARTIS HEALTHCARE A/S, tablett 0,5 mg), topiramet	Ges av neurolog eller läkare med särskild erfarenhet av huvudvärksbehandling
		3. Amitriptylin, valproat (inte godkända för migrän i Sverige men med väldokumenterad effekt), flunarizin (licenspreparat, Sibelium kapslar och tablett 5 mg)	Ges av neurolog eller läkare med särskild erfarenhet av huvudvärksbehandling
Steg 9	Profylax vid mensrelaterad migrän	Naproxen 500 mg 2 gånger/dag	Ges under kortast effektiva period från 6 dagar före till 7 dagar efter mensstart
		Östrogenprofylax	När migränen enbart kommer vid mens kan östrogenplåster ges 2 dagar före till 4 dagar efter mens
<p>a. Uppdatering av Läkemedelsverkets rekommendationer med avseende på praxis och senare publikationer 4, 5.</p> <p>b.</p> <p>Försiktighet vid hjärt-kärlsjukdom, www.lakemedelsverket.se.</p>			

Terapitrappan är väldokumenterad men det saknas tillräckligt med direkta jämförelser mellan olika äldre och nya, betydligt dyrare läkemedel. Flera studier har visat att kombinationer av t ex ASA och metoklopramid kan vara väl så effektiva som de dyrare triptanerna 6. För bästa effekt är det viktigt att pröva ut rätt dos och lämplig administrationsväg. Hos de patienter som har haft otillräcklig effekt bör man dock inte avstå från de dyrare alternativen, då de i det läget är klart kostnadseffektiva.

Analgetika/NSAID

Receptfri användning

Paracetamol, acetylsalicylsyra och ibuprofen har i kontrollerade studier visats ha god effekt på ett flertal studieparametrar vid migrän. Läkemedlen ska tas så tidigt som möjligt under ett anfall och ges i fulldos: paracetamol och acetylsalicylsyra i dosen 750–1 000 mg peroralt och ibuprofen 400 mg peroralt. Tillägg av koffein har visats tidigarelägga och möjligen öka absorptionen, men det är osäkert om den kliniska effekten förbättras.

ASA är ett NSAID och har dessas risker. Paracetamol är relativt riskfritt i rekommenderade doser och kan även ges under graviditet och amning. Varken ibuprofen eller ASA ska ges under sista trimestern (vid tidig graviditet endast efter särskilt övervägande av läkare). NSAID kan användas under amningsperioden.

Ordination på recept